

N:o 8.

Ank. till Riksd. kansli den 29 mars 1905, kl. 11 f. m.

Sammansatta stats- och bankoutskottets utlåtande n:o 3, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition om viss ändring af § 15 i Kungl. Maj:ts förnyade förordning angående de allmänna grunder, som vid hypoteksföreningars bildande och framtida verksamhet skola till efterrättelse lända, den 16 maj 1890.

Uti en till Riksdagen aflåten proposition (n:o 25) af den 16 december 1904, som öfverlämnats till förberedande behandling af det sammansatta stats- och bankoutskottet, har Kungl. Maj:t, under åberopande af propositionen bilagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver finansärenden för samma dag, föreslagit Riksdagen att för dess del besluta, att § 15 i Kungl. Maj:ts förnyade förordning angående de allmänna grunder, som vid hypoteksföreningars bildande och framtida verksamhet skola till efterrättelse lända, den 16 maj 1890 skall erhålla följande lydelse:

Försummar låntagare hos hypoteksförening att på behöriga, i hypoteksföreningarnas reglementen utsatta tider verkställa full likvid af ränta, kapitalafbetalning och öfriga afgifter, äge styrelsen hvad sålunda förfallet är, senast vid nästa sammankomst, genom lagsökning utkräfva låta; och vare därjämte den försumlige pliktig att från och med förfalldagen dröjsmålsränta å hela det förfallna beloppet, efter en procent för månaden, erlägga, hypoteksförening dock medgifvet att dröjsmålsräntan nedsätta till lägst en half procent för månaden.

Till åberopade statsrådsprotokollet har föredragande departementschefen anført följande:

»Enligt § 15 i förnyade nådiga förordningen angående de allmänna grunder, som vid hypoteksföreningars bildande och framtida verksamhet skola till efterrättelse lända, den 16 maj 1890 är låntagare, som för-

summar att å behörig tid verkställa full likvid af ränta, kapitalafbetalning och öfriga afgifter, pliktig att från och med förfalldagen erlägga dröjsmålsränta å hela det förfallna beloppet efter en procent för månaden, hypoteksförening dock medgifvet att dröjsmålsräntan nedsätta till lägst två tredjedels procent för månaden.

I motion till Sveriges allmänna hypoteksbank, hvilken motion första gången förekommit till behandling å delägarnes i hypoteksbanken ordinarie sammankomst den 16 juni 1903, hade på föranstaltande af styrelsen för hypoteksföreningen mellan jordägare i Älfsborgs län med Dalsland samt Göteborgs och Bohus län föreslagits, att § 15 i förenämnda förordning måtte erhålla sådan förändrad lydelse, att det blefve hypoteksföreningarna medgifvet att nedsätta omförmälda dröjsmålsränta till en half procent i månaden.

Styrelsen öfver allmänna hypoteksbanken, som i skrifvelse till delägarna öfver motionen afgifvit utlåtande, erinrade däri, hurusom beträffande den dröjsmålsränta, hypoteksförening vid eftersatt likvid till hypoteksbanken af ränta, kapitalafbetalning och öfriga afgifter hade att till banken erlägga, stadgades i § 10 af förnyade nådiga förordningen angående Sveriges allmänna hypoteksbank den 16 maj 1890, att, därest sådan inbetalning underlåtes, hypoteksföreningen skulle erlägga ränta å förfallna beloppet med en half procent i månaden. Lägsta beloppet af den dröjsmålsränta, hypoteksföreningarnas låntagare vore pliktiga att erlägga till föreningarna, vore, såsom bankstyrelsen vidare anför, sålunda satt något högre än den dröjsmålsränta, föreningarna hade att erlägga till banken, uppenbarligen af den anledning, att föreningarna skulle erhålla någon godtgörelse för extra kostnader och ränteförlust, som till följd af den eftersatta likviden kunde drabba dem. Denna skillnad i räntesatser skulle, om motionen bifölles, hos den eller de föreningar, där det framställda förslaget vunne tillämpning, helt och hållet bortfalla. Då emellertid motionen icke afsåge förpliktelse för hypoteksföreningarna i gemen att nedsätta det för närvarande bestämda lägsta beloppet af dröjsmålsräntan till föreningarna, två tredjedels procent, utan endast att bereda tillfälle för förening, som ansåge det föreslagna beloppet, en half procent, för ändamålet tillräckligt, att till detta belopp nedsätta dröjsmålsräntan, hade bankstyrelsen funnit motionen icke gifva anledning till anmärkning från bankens sida, hvadan styrelsen tillstyrkt, att densamma måtte af bankdelägarna bifallas.

Sedan jämväl revisorerna i afgifvit yttrande tillstyrkt förslaget, blef detsamma af delägarna i hypoteksbanken såväl å förenämnda sammankomst som ock å ordinarie sammankomst den 17 juni innevarande år godkänt.

Med tillkännagifvande häraf har styrelsen öfver hypoteksbanken i underdånig skrifvelse den 15 sistlidna september anhållit om fastställelse å den sålunda beslutade ändringen i förstnämnda nådiga förordning.»

Då utskottet icke har något att erinra emot Kungl. Maj:ts förevarande framställning, hemställer utskottet,

att Riksdagen, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag, må för sin del besluta, att § 15 i förnyade förordningen angående de allmänna grunder, som vid hypoteksföreningars bildande och framtida verksamhet skola till efterrättelse lända, skall erhålla följande förändrade lydelse:

Försummar låntagare hos hypoteksförening att på behöriga, i hypoteksföreningarnas reglementen utsatta tider verkställa full likvid af ränta, kapitalafbetalning och öfriga afgifter, äge styrelsen hvad sålunda förfallet är, senast vid nästa sammankomst, genom lagsökning utkräfva låta; och vare därjämte den försumlige pliktig att från och med förfallodagen dröjsmålsränta å hela det förfallna beloppet, efter en procent för månaden, erlægga, hypoteksförening dock medgifvet att dröjsmålsräntan nedsätta till lägst en half procent för månaden.

Stockholm den 29 mars 1905.

På det sammansatta utskottets vägnar:

HUGO TAMM.
